

**DIREKTIVA 98/34/EZ EVROPSKOG PARLAMENTA I SAVETA KOJOM SE PROPISUJE
POSTUPAK PRUŽANJA INFORMACIJA U OBLASTI TEHNIČKIH STANDARDA I PROPISA I
PRAVILA O USLUGAMA INFORMATIČKOG DRUŠTVA**

*Nezvanična konsolidovana verzija koju je pripremila Komisija**

Direktiva 98/34/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 22. juna 1998. godine kojom se propisuje postupak pružanja informacija u oblasti tehničkih standarda i propisa

i

Direktiva 98/48/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 20. jula 1998. kojom se menja i dopunjuje Direktiva 98/34/EZ koja propisuje postupak pružanja informacija u oblasti tehničkih standarda i propisa

* **Odredbe Direktive 98/34/EZ koje su izmenjene Direktivom 98/48/EZ o uslugama Informatičkog društva su boldovana.**

EVROPSKI PARLAMENT I SAVET EVROPSKE UNIJE,

Recitativi Direktive 98/34/EZ

Imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske zajednice, a posebno članove 100a, 214, i 43.

Imajući u vidu predlog Komisije¹,

Imajući u vidu mišljenje Ekonomskog i socijalnog komiteta²,

Postupajući u skladu sa postupkom utvrđenim u članu 189b Ugovora³,

S obzirom na to da:

¹ Sl. list OJ C 78, 12.3. 1997, str.4.

² Sl. list OJ C 133, 28.4. 1997, p.5.

³ Mišljenje Evropskog parlamenta od 17. septembra 1997 (Sl. list OJ C 304, 6. 10. 1997, str. 79), Zajednički stav Saveta od 23. februara 1998 (Sl. list OJ C 110, 8.4. 1998, str. 1) i Odluka Evropskog parlamenta od 30. aprila 1998. Odluka Saveta od 28. maja 1998

- (1) direktiva Saveta 83/189/EEZ od 28. 3. 1983, koja uređuje postupak pružanja informacija u oblasti tehničkih standarda i propisa⁴ je, mnogostrano i bitno izmenjena i dopunjena; iz razloga jasnosti i racionalnosti, navedena Direktiva bi trebala da bude objedinjena;
- (2) unutrašnje tržište obuhvata područje bez unutrašnjih granica u kom je osigurano slobodno kretanje robe, ljudi, usluga i kapitala; i s obzirom na to jedan od osnovnih principa Zajednice je zabrana kvantitativnih ograničenja kretanju robe i mera koje imaju isti efekat;
- (3) u cilju unapređenja nesmetanog funkcionisanja unutrašnjeg tržišta, treba osigurati što je moguće veću transparentnost, u pogledu nacionalnih inicijativa za donošenje tehničkih standarda ili propisa;
- (4) prepreke u trgovini nastale kao rezultat tehničkih propisa koji se odnose na proizvod, mogu biti dozvoljene samo ako su neophodne zbog ispunjavanja bitnih zahteva i ukoliko imaju za cilj zagarantovano ostvarenje javnog interesa;
- (5) Komisija treba da ima potrebne informacije na raspolaganju pre usvajanja tehničkih odredbi; shodno tome, od država članica se zahteva da olakšaju ispunjenje tog zadatka u skladu sa članom 5 Ugovora, postupkom obaveštavanja o svojim projektima u oblasti tehničkih propisa;
- (6) sve države članice takođe moraju biti informisane o tehničkim propisima koji se razmatraju u bilo kojoj državi članici;
- (7) cilj unutrašnjeg tržišta je da stvori ambijent koji doprinosi konkurentnosti preduzeća; s obzirom na to, povećano pružanje informacija je jedan od vidova pomoći preduzećima kako bi što više iskoristila prednosti svojstvenih za to tržište; s obzirom na to, neophodno je omogućiti privrednim subjektima da procene uticaj nacionalnih tehničkih propisa koje su predložile druge države članice tako što obezbeđuju redovno objavljivanje naslova prijavljenih nacrtova uzimajući u obzir odredbe koje se odnose na poverljivost tih nacrtova;
- (8) kad god je to moguće, a imajući u vidu pravnu sigurnost, država članica javno objavljuje da je nacionalni tehnički propis usvojen u skladu sa postupcima datim u ovoj direktivi;
- (9) kada se radi o tehničkim propisima za proizode, mere osmišljene da osiguraju pravilno funkcionisanje ili stalni razvoj tržišta, uključuju veću transparentnost u vezi sa planovima pojedinih država, kao i proširenje kriterijuma i uslova za procenu mogućih uticaja predloženih propisa na tržište;
- (10) neophodno je proceniti sve propisane zahteve u pogledu proizvoda i uzeti u obzir razvoj nacionalnog pristupa u pogledu propisivanja zahteva za proizvode;
- (11) zahtevi, osim tehničkih specifikacija, koji se odnose na životni vek proizvoda nakon stavljanja na tržište, mogu da utiču na slobodno kretanje tog proizvoda ili da stvore prepreke za pravilno funkcionisanje unutrašnjeg tržišta;
- (12) neophodno je razjasniti koncept *de facto* tehničkih propisa; naročito odredbe kojima se državni organi pozivaju na tehničke specifikacije ili druge zahteve, ili podstiču njihovu primenu, kao i odredbe koje se odnose na proizvode od značaja za državne organe, u pogledu javnog interesa, imaju veću pravnu snagu u pogledu tih zahteva ili specifikacija nego što bi imale same po sebi;
- (13) Komisiji i državama članicama mora biti ostavljeno dovoljno vremena za predlaganje izmena i dopuna razmatranih nacrtova propisa da bi uklonile ili smanjile bilo koje prepreke koje bi mogle nastati u slobodnom protoku robe;

⁴ Sl. list OJ C 109, 26.4.1983., str. 8. Direktiva u obliku u kojem je poslednji put izmenjena i dopunjena Odlukom Komisije 96/139/EZ

- (14) država članica u pitanju mora uzeti u obzir ove izmene i dopune prilikom formulisanja konačnog teksta razmatranih nacrtova propisa;
- (15) na unutrašnjem tržištu neophodno je da, a naročito gde princip međusobnog priznavanje ne može biti sproveden između država članica, Komisija usvaja ili predlaže usvajanje obavezujućih akata Zajednice; s obzirom na to uspostavljen je određeni privremeni period mirovanja, kako uvođenje nacionalnih propisa ne bi ugrozilo usvajanje obavezujućih akata Zajednice od strane Saveta ili Komisije u istoj oblasti;
- (16) država članica u pitanju mora, u skladu sa opštim obavezama utvrđenim u članu 5. Ugovora, da odloži primenu razmatranih propisa za period koji je dovoljan za zajedničko razmatranje predloženih izmena i dopuna ili pripremanje predloga za obavezujući akt Saveta ili usvajanje obavezujućeg akta Komisije; s obzirom na to da su rokovi utvrđeni u Sporazumu predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Saveta 23. 5. 1969. godine, predviđeni za period mirovanja i obaveštavanja Komisije⁵, kako je izmenjeno i dopunjeno Sporazumom od 5. 3. 1973.⁶ bili prekratki i stoga ih treba produžiti;
- (17) postupak koji se odnosi na dogovoren period mirovanja i prijavljivanje Komisiji, sadržan u gore pomenutom Sporazumu od 28. 5. 1969. primenjuje se i na proizvode koji nisu pokriveni obuhvaćeni ovom direktivom;
- (18) da bi Savet lakše usvojio propise Zajednice, države članice bi trebalo da se uzdrže od donošenja tehničkih propisa onda kada je Savet zauzeo zajednički stav prema predlogu Komisije u oblasti u pitanju;
- (19) u praksi, nacionalni tehnički standardi mogu jednako uticati na slobodan protok robe kao tehnički propisi;
- (20) neophodno je obavestiti Komisiju o nacrtima standarda pod sličnim uslovima koji se primenjuju za tehničke propise; u skladu sa članom 213 Ugovora, Komisija može, u okviru ograničenja i pod uslovima koje je utvrdio Savet u skladu sa odredbama Ugovora, da sakupi sve podatke i da sproveđe sve neophodne provere potrebne za izvršavanje poverenih zadataka;
- (21) takođe je neophodno da države članice i tela za standardizaciju budu obavešteni o standardima koje razmatraju tela za standardizaciju u drugim državama članicama;
- (22) sistematično prijavljivanje je u stvari neophodno samo u slučaju novih predmeta rada na standardizaciji, u meri u kojoj postupanje prema njima na nacionalnom nivou može dovesti do povećanja različitosti u nacionalnim standardima koji, kao rezultat toga, posledično narušavaju funkcionisanje tržišta; bilo koje naknadno prijavljivanje ili obaveštavanje u vezi sa porastom nacionalnih aktivnosti mora zavisiti od interesovanja onih koji su o novim predmetima rada već obavešteni;
- (23) Komisija u svakom slučaju mora biti u mogućnosti da zatraži dostavljanje celokupnog programa nacionalne standardizacije ili njegovog dela kako bi preispitala razvoj aktivnosti na polju standardizacije, u svakom pojedinačnom privrednom sektoru;
- (24) evropski sistem za standardizaciju mora biti organizovan od strane zainteresovanih subjekata i u njihovu korist, na osnovu usklađenosti, transparentnosti, otvorenosti, konsenzusa, nezavisnosti od posebnih interesa, efikasnosti i donošenja odluka na osnovu nacionalne zastupljenosti;

⁵ Sl. list OJ C 76, 17.6.1969., str. 9.

⁶ Sl. list OJ C 9, 15.3.1973., str. 3.

- (25) funkcionisanje standardizacije u Zajednici mora biti zasnovano na temeljnim pravima nacionalnih tela za standardizaciju, kao što su mogućnost pribavljanja nacrta standarda, informisanje o aktivnostima preduzetim kao odgovor na podnute komentare, povezanost sa nacionalnim aktivnostima na polju standardizacije i zahtevanje pripreme evropskih standarda umesto nacionalnih standarda; na državama članicama je da preduzimaju odgovarajuće mere u okviru svojih nadležnosti, kako bi osigurale da njihova tela za standardizaciju poštuju ova prava;
- (26) odredbe koje se odnose na poštovanje načela mirovanja, koje se primenjuju u nacionalnim telima za standardizaciju dok je evropski standard u fazi pripreme, moraju da se usaglase sa relevantnim odredbama koje su donela tela za standardizaciju u okviru evropskih organizacija za standardizaciju;
- (27) neophodno je osnovati Stalni komitet, čije članove imenuju države članice sa zadatkom da pomaže Komisiji da razmatra nacerte nacionalnih standarda i da sarađuju u njenim naporima da se smanje svi mogući negativni uticaji na slobodan protok robe;
- (28) stalni Komitet bi trebalo konsultovati o zahtevima za pripremu standarda na koje se odnosi ova direktiva;
- (29) ova direktiva ne sme uticati na obaveze država članica koje se odnose na krajnji rok za prenošenje direktiva navedenih u Aneksu III, deo B.

Recitativi Direktive 98/48/EZ

Imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske zajednice, a posebno članove 100a, i 213,

Imajući u vidu predlog Komisije⁷,

Imajući u vidu mišljenje Ekonomskog i socijalnog komiteta⁸,

Postupajući u skladu s postupkom utvrđenim u članu 189b Ugovora⁹,

S obzirom na to da:

- (1) izmenama i dopunama Direktive 98/34/EZ¹⁰, u svrhu unapređenja nesmetanog funkcionisanja unutrašnjeg tržišta, potrebno je osigurati što je moguće više transparentnosti u pogledu budućih nacionalnih normi i propisa koje se odnose na usluge Informatičkog društva¹¹;
- (2) veliki broj različitih usluga u smislu članova 59 i 60 Ugovora će imati koristi od mogućnosti koje im Informatičko društvo obezbeđuje kroz pružanje usluga na daljinu, elektronski i na pojedinačan zahtev korisnika usluga;

⁷ Sl. list OJ C 307, 16. oktobar 1996., str. 11 i OJ C 65, 28. februara 1998., str. 12

⁸ Sl. list OJ C 158, 26. maj 1997., str. 1

⁹ Mišljenje Evropskog parlamenta od 16. maja 1997. (Sl. list OJ C 167, 2. jun 1997., str. 228), Zajednički stav Saveta od 26. januara 1998. (Sl. list OJ C 62, 26.2.1998., str. 48) i Odluka Evropskog parlamenta od 14. maja 1998. (Sl. list OJ C 167, 1. juna 1998.) Odluka Saveta od 29. juna 1998.

¹⁰ Sl. list OJ L 204, 21. jul 1998., str. 37

¹¹ IS, Information Society – Informatičko društvo

- (3) područje bez unutrašnjih granica, koje obuhvata unutrašnje tržište, omogućuje pružaocima takvih usluga razvijanje njihovih prekograničnih delatnosti u svrhu povećavanja njihove konkurenčnosti, čime se građanima pružaju nove mogućnosti prenošenja i dobijanja informacija bez obzira na granice, a potrošačima novi oblici pristupa proizvodima i uslugama;
- (4) proširenje predmeta regulisanja Direktive 98/34/EZ ne bi trebalo da spreči države članice da uzmu u obzir različite socijalne, društvene i kulturne posledice koje su povezane sa pojavom Informatičkog društva; upotreba proceduralnih pravila koja su tom Direktivom propisana za usluge Informatičkog društva ne bi trebalo da utiče na mere kulturne javne politike, posebno na audiovizualnom polju, koje države članice mogu usvajati u skladu sa propisima Zajednice, vodeći računa o svojoj jezičkoj raznolikosti, o svojim posebnim nacionalnim i regionalnim osobinama i svom kulturnom nasleđu; razvoj Informatičkog društva trebalo bi da osigura primeren pristup građana Evrope evropskom kulturnom nasleđu u digitalnom okruženju;
- (5) direktiva 98/34/EZ nije predviđena za primenu na nacionalne propise koji se odnose na osnovna prava, kao što su ustavne odredbe o slobodi izražavanja i, naročito, o slobodi štampe; Direktiva nije predviđena ni za primenu na opšte krvivo pravo; ne odnosi se na ugovore koji podležu privatnom pravu između kreditnih institucija, a naročito ne na ugovore o izvršenju plaćanja između kreditnih institucija;
- (6) Evropski savet je istakao potrebu za uspostavljanjem jasnog i konzistentnog pravnog okvira na nivou Zajednice u svrhu podsticanja razvoja Informatičkog društva; propisi Zajednice i pravila kojima se posebno uređuje unutrašnje tržište, uključujući i načela koja su ugrađena u Ugovor i sekundarno zakonodavstvo, već čine osnovni pravni okvir razvoja tih usluga;
- (7) trebalo bi prilagoditi postojeća nacionalna pravila i propise koji se primenjuju na usluge koje se već pružaju, na način koji uzima u obzir i usluge Informatičkog društva bilo u svrhu bolje zaštite opštег interesa ili, s druge strane, u svrhu pojednostavljenja tih pravila i propisa kada je njihova primena nesrazmerna ciljevima kojima teže;
- (8) bez koordinacije na nivou Zajednice, ova očekivana normativna aktivnost na nacionalnom nivou bi mogla izazvati nova ograničenja u slobodnom protoku usluga i slobodi osnivanja privrednih društava i time dovesti do ponovnoga razjedinjenja unutrašnjeg tržišta, do preopterećenosti propisima i do normativnih nedoslednosti;
- (9) u cilju obezbeđenja stvarne i delotvorne zaštite ciljeva od opštег interesa koji su povezani s razvojem Informatičkog društva, postoji potreba za koordinisanim pristupom na nivou Zajednice pri rešavanju pitanja koja se odnose na delatnosti s tako naglašenim međunarodnim konotacijama kakve sadrže ove nove usluge;
- (10) u slučaju telekomunikacijskih usluga, već postoji harmonizacija na nivou Zajednice ili, u nekim slučajevima, ugovori o međusobnom priznavanju, i s obzirom da postojeće zakonodavstvo Zajednice omogućuje prilagodavanja koja uzimaju u obzir tehnološki razvoj i pružanje novih usluga, zbog čega većina nacionalnih propisa koji se tiču telekomunikacijskih usluga ne podležu sistemu prijavljivanja u skladu sa ovom direktivom jer su svrstani u izuzetke koji se navode u članu 10. (1.) ili članu 1 tačka 5, direktive 98/34/EZ; ipak pojedine nacionalne odredbe koje se posebno bave pitanjima koja ne podležu zakonodavstvu Zajednice, mogu dovesti u opasnost slobodu kretanja usluga Informatičkog društva i da u tom smislu moraju biti prijavljene;
- (11)zbog drugih, još slabo poznatih područja Informatičkog društva, bilo bi ipak prerano uskladivati nacionalna pravila i propise putem opširne i iscrpne harmonizacije materijalnog prava na nivou Zajednice, uzimajući u obzir to da su još nedovoljno poznati priroda i oblik koji će poprimiti nove usluge, da na nacionalnom nivou zasad nema posebnih normativnih aktivnosti na tom polju, i da potreba za harmonizacijom i njenim sadržajem u svetu unutrašnjeg tržišta još ne može biti definisana u ovoj fazi;

- (12) neophodno je sačuvati nesmetano delovanje unutrašnjeg tržišta i izbeći opasnosti od ponovnog razjedinjenja tržišta tako što se obezbeduje postupak pružanja informacija, održavanja konsultacija i administrativne saradnje u vezi sa izradom novoga nacrt-a pravila i propisa; postupkom *inter alia*, doprinosi se obezbeđenju delotvorne primene Ugovora, naročito članova 52 i 59, i identifikovanju svake potrebe za zaštitom opštег interesa na nivou Zajednice; unapredena primena Ugovora, koju omogućava takav postupak informisanja, dovodi, između ostalog, do smanjenja potrebe za pravilima Zajednice na ono što je stvarno neophodno i srazmerno zahtevima unutrašnjeg tržišta i zaštiti ciljeva od opštег interesa; takav postupak na kraju za rezultat ima efikasnije korišćenje prednosti unutrašnjeg tržišta od strane privrede;
- (13) direktiva 98/34/EZ teži istim ciljevima i s obzirom na to da je ovaj postupak delotvoran jer je najobuhvatniji za postizanje tih ciljeva; iskustvo stečeno sprovođenjem pomenute direktive i njome predviđenih postupaka, može se primeniti na nacrt pravila za usluge Informatičkog društva; postupak koji propisuje je već dobro uspostavljen između državnih organa;
- (14) u skladu sa članom 7 Ugovora, unutrašnje tržište obuhvata područje bez unutrašnjih granica, unutar kojega je obezbeđeno slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala, i s obzirom na to da Direktiva 98/34/EZ predviđa samo postupak administrativne saradnje, a ne harmonizaciju materijalnog prava;
- (15) izmena i dopuna direktive 98/34/EZ u cilju njene primene na nacrt pravila i propisa za usluge Informatičkog društva, je najprikladniji način zadovoljavanja potreba za transparentnošću na unutaršnjem tržištu s obzirom na pravni okvir usluga u pitanju;
- (16) prijavljivanje bi prvenstveno trebalo predvideti za one propise koji će se verovatno razvijati u budućnosti; usluge koje se pružaju na daljinu, elektronski, i na osnovu pojedinačnog zahteva primaoca usluga (usluge Informatičkog društva), zbog svoje raznovrsnosti i budućeg rasta verovatno će nužno zahtevati i izazivati najveći broj novih pravila i propisa; s obzirom na to, moraju se propisati odgovarajuće odredbe o prijavljivanju nacrt-a pravila i propisa koji se odnose na usluge u pitanju;
- (17) posebna pravila za pokretanje i obavljanje uslužnih delatnosti, koje se mogu sprovoditi na gore opisani način, treba dostaviti u vidu obaveštenja čak i kada su uključena u pravila i propise opšte svrhe i sadržaja; s obzirom na to da, opšte propise koji ne sadrže odredbe posebno usmerene na takve usluge, ne treba prijavljivati;
- (18) „pravila za pokretanje i obavljanje uslužnih delatnosti” označavaju propise kojima se uređuju uslovi koji se odnose na Informatičko društvo, a koji su u vezi sa pružaocima usluga, uslugama i primaocima usluga kao i privrednim aktivnostima koje se mogu obavljati elektronski, na daljinu i na pojedinačan zahtev primaoca usluga; s obzirom na to da su npr. pravila za osnivanje uslužnih delatnosti, naročito ona o izdavanju odobrenja ili ugovora o licencama, obuhvaćena na odgovarajući način; odredba koja je posebno usmerena na usluge Informatičkog društva mora smatrati takvim pravilom čak i ako je deo opštijeg propisa; s druge strane, mere koje se direktno i pojedinačno odnose na određenog primaoca (npr. izdavanje telekomunikacione dozvole) nisu obuhvaćene;
- (19) prema članu 60 Ugovora, i načinu na koji ih tumači sudska praksa Evropskog suda pravde, „usluge” podrazumevaju usluge koje se u normalnim okolnostima pružaju za naknadu; to svojstvo nije prisutno u delatnostima koje država sprovodi bez ekonomске naknade u kontekstu svojih dužnosti, naročito na socijalnom, kulturnom, obrazovnom i pravosudnom planu; nacionalne odredbe koje se tiču pomenutih delatnosti, nisu obuhvaćene definicijom iz člana 60. Ugovora, i stoga ne potпадaju u predmet regulisanja ove direktive;
- (20) ova direktiva ne dovodi u pitanje predmet regulisanja Direktive Saveta 89/552/EEZ od 3. oktobra 1989. godine o usklajivanju određenih odredbi propisanih zakonom, propisom ili upravnom merom država članica, a u vezi sa obavljanjem delatnosti televizijskoga emitovanja¹², u obliku u kojem je

¹² Sl. list OJ L 298, 17. oktobra 1989., str. 23

izmenjena i dopunjena Direktivom 97/36/EZ Evropskog parlamenta i Saveta¹³, ili svakom budućom izmenom i dopunom;

(21) ova direktiva ni u kom slučaju ne obuhvata načrt nacionalnih odredbi koje su usmerene na prenošenje sadržaja važećih direktiva Zajednice ili na njihovo prihvatanje s obzirom na činjenicu da već podležu posebnim proverama ; u skladu sa tim, ne obuhvata ni nacionalna pravila i propise kojima se prenosi Direktiva 89/552/EEZ u obliku u kojem je izmenjena i dopunjena Direktivom 97/36/EZ, ili svakom budućom izmenom i dopunom, kao ni nacionalna pravila i propise kojima ona prenosi, ili naknadno usvaja, Direktivu 97/13/EZ Evropskog parlamenta i Saveta o zajedničkom okviru opštег ovlašćivanja i izdavanja pojedinačnih licenci za telekomunikacione usluge¹⁴;

(22) takođe bi trebalo propisati odredbu o izuzetnim slučajevima u kojima bi nacionalna pravila i propisi koji se odnose na usluge Informatičkog društva mogli odmah biti usvojeni i s obzirom na to da je takođe važno dopustiti ovu mogućnost samo iz razloga hitnosti koji su povezani s ozbiljnim i nepredvidivim okolnostima, npr. okolnostima o kojima nije bilo prethodnih saznanja i čiji se izvor ne može pripisati delovanju državnih organa država članica u pitanju, ali na takav način da se ne ugrozi smisao prethodnih konsultacija i administrativne saradnje, obuhvaćene ovom Direktivom;

(23) prihvatljivo je da država članica odloži za dvanaest meseci – ili za osamnaest meseci u slučaju zajedničkog stanovišta Saveta – usvajanje načrta propisa o uslugama samo onda kada se načrt propisa odnosi na pitanja koja potpadaju u predmet regulisanja predloga direktive, uredbe ili odluke koji je Komisija već podnela Savetu; takvu obavezu mirovanja Komisija bi mogla nametnuti državi članici u pitanju samo ako načrt nacionalnog propisa sadrži odredbe koje nisu u znatnoj meri uskladene s predlogom koji je podnela Komisija;

(24) definicija okvira za pružanje informacija i obavljanje konsultacija na nivou Zajednice, utvrđena ovom direktivom, preduslov je doslednom i deotvornom učestvovanju Zajednice u radu koji obuhvata pitanja u vezi sa normativnim aspektima usluga Informatičkog društva u međunarodnom kontekstu;

(25) prihvatljivo je da se Komisija, u kontekstu Direktive 98/34/EZ i u smislu člana 5, posebno sastaje zbog razmatranja pitanja koja se odnose na usluge Informatičkog društva;

(26) kad god se radi o donošenju nekog nacionalnog propisa koji se u fazi izrade načrta prijavljuje i na osnovu drugog propisa Zajednice, tada država članica u pitanju može sačiniti jedinstveno obaveštenje označavajući da ono ujedno predstavlja i obaveštenje u svrhu ove direktive;

(27) Komisija u redovnim vremenskim intervalima istražuje razvoj događaja na tržištu u pogledu novih usluga na polju Informatičkog društva, a naročito u kontekstu povezivanja telekomunikacija, informacione tehnologije i medija, i ako je neophodno, preduzima inicijative da bi u najkraćem roku prilagodila pravila sa ciljem podsticanja razvoja novih usluga na evropskom nivou;

DONELI SU OVU DIREKTIVU:

Član 1.

Za potrebe ove direktive primenjuju se sledeći termini:

1. „proizvod”: svaki industrijski proizvod i svaki poljoprivredni proizvod uključujući proizvode od ribe .

¹³ Sl. list OJ L 202, 30. oktobra 1997., str. 1

¹⁴ Sl. list OJ L 117, 7. maja 1997., str. 15

2. „usluga”: svaka usluga Informatičkog društva, odnosno svaka usluga koja se uobičajeno pruža uz naknadu, na daljinu, elektronskim sredstvima i na pojedinačan zahtev primaoca usluga.

Za potrebe ove definicije:

- „na daljinu”: znači da se usluga pruža bez istovremenog fizičkog prisustva obe strane,
- „elektronskim sredstvima”: znači da se usluga inicijalno šalje i prima na svome odredištu pomoću elektronske opreme za obradu (uključujući digitalnu kompresiju) i čuvanje podataka, i da se u celini transmituje, prenosi i prima telegrafski, putem radija, optičkim sredstvima ili drugim elektromagnetnim sredstvima,
- „na pojedinačan zahtev primaoca usluga”: znači pružanje usluge kroz prenos podataka na pojedinačan zahtev.

Lista primera usluga koje nisu obuhvaćene ovom definicijom, navodi se u Aneksu V.

Ova direktiva ne primenjuje se na:

- usluge radijskog emitovanja,
- usluge televizijskog emitovanja, koje su obuhvaćene tačkom (a) člana 1. Direktive 89/552/EEZ¹⁵;

3. „tehnička specifikacija”: specifikacija sadržana u dokumentu koji utvrđuje potrebne karakteristike proizvoda kao što su nivo kvaliteta, performanse, bezbednost ili mere, uključujući zahteve koji se odnose na proizvod u vezi sa imenom pod kojim se proizvod prodaje, terminologijom, simbolima, ispitivanjem i metodama ispitivanja, pakovanjem, označavanjem ili stavljanjem etiketa i postupcima za ocenjivanje usaglašenosti.

Termin „tehnička specifikacija” obuhvata i proizvodne metode i procese koji se koriste za poljoprivredne proizvode prema članu 38 (1) Ugovora, proizvode namenjene za ljudsku i životinjsku ishranu i medicinske proizvode prema članu 1. Direktive 65/65/EEZ kao i proizvodne metode i procese koji se odnose na druge proizvode kad oni utiču na karakteristike proizvoda.

4. „ostali zahtevi”: zahtev, koji nije tehnička specifikacija, koji proizvod mora ispuniti u cilju zaštite, posebno potrošača ili okoline, i koji utiče na životni vek nakon njegovog stavljanja na tržište, kao što su uslovi za upotrebu, recikliranje, ponovna upotreba ili odlaganje, gde ovakvi uslovi mogu značajno uticati na sastav ili prirodu proizvoda ili trgovinu tim proizvodom.

5. „pravilo za usluge”: je zahtev opšte prirode koji se odnosi na započinjanje i obavljanje uslužnih delatnosti u smislu značenja iz tačke 2, a naročito na odredbe koje se odnose na pružaoca usluga, na usluge i na primaoca usluga, izuzev pravila koja nisu posebno usmerena na usluge koje su definisane u toj tački.

Ova direktiva ne primenjuje se na pravila o pitanjima obuhvaćenim zakonodavstvom Zajednice u oblasti telekomunikacionih usluga, kao što je definisano Direktivom 90/387/EEZ¹⁶.

Ova direktiva ne primenjuje se na pravila o pitanjima obuhvaćenim zakonodavstvom Zajednice na polju finansijskih usluga navedenih u listi primera u Aneksu VI ove direktive.

¹⁵ Sl. list OJ L 298, 17. oktobra 1989., str. 23, Direktiva u obliku u kojem je posledni put izmenjena i dopunjena Direktivom 97/36/EZ (Sl. list OJ L 202, 30. jul 1997., str. 1).

¹⁶ Sl. list OJ L 192, 24. jula 1990., str. 1. Direktiva, izmenjena i dopunjena Direktivom 97/51/EZ (Sl. list OJ L 295, 29. oktobra 1997., str. 23);

Izuvez člana 8 (3), ova direktiva se ne primenjuje na pravila propisana od strane regulisanih tržišta ili za regulisana tržišta u skladu sa Direktivom 93/22/EEZ, ili ona koja se odnose na druga tržišta ili tela koja obavljaju funkcije obračuna ili poravnanja za ta tržišta.

Za potrebe ove definicije:

- **smatra se da se pravilo posebno odnosi na usluge Informatičkog društva kad je, uzimajući u obzir njegov smisao i njegovo sprovođenje, poseban cilj i predmet svih ili nekih njegovih pojedinačnih odredbi da izričito i ciljano uredi takve usluge,**
- **ne smatra se da se pravilo posebno odnosi na usluge Informatičkog društva, ako ono na te usluge utiče samo implicitno ili slučajno.**

6. „standard”: tehnička specifikacija koju je odobrilo priznato telo za standardizaciju namenjena za višekratnu i trajnu primenu i sa kojom usklađenost nije obavezna, a može biti:

- međunarodni standard: standard koji je donelo međunarodna organizacija za standardizaciju i koji je dostupan javnosti,
- evropski standard: standard koji je donela evropska organizacija za standardizaciju i koji je dostupan javnosti,
- nacionalni standard: standard koji je donelo nacionalno telo za standardizaciju i koji je dostupan javnosti;

7. „program donošenja standarda”: program rada prizantog tela za standardizaciju koji obuhvata plan donošenja standarda;

8. „nacrt standarda”: dokument koji sadrži tekst tehničkih specifikacija u vezi sa određenim predmetom rada, i koji se razmatra za donošenje u skladu sa nacionalnim postupkom za donošenje standarda, a u obliku nakon pripremnog rada odnosno u kojem je dostavljen na javnu raspravu ili razmatranje;

9. „evropska organizacija za standardizaciju”: organizacija koja se navodi u Aneksu I.

10. „nacionalno telo za standardizaciju”: telo koje se navodi u Aneksu II.

11. „tehnički propisi”: tehničke specifikacije i drugi zahtevi ili pravila za usluge, uključujući odgovarajuće upravne akte, koji se obavezno moraju poštovati, *de jure (pravno)* ili *de facto (faktički)*, prilikom trgovine, pružanja usluga, osnivanja uslužnog operatera ili prilikom upotrebe u državama članicama, ili u većini država članica, kao i zakoni, drugi propisi ili drugi upravni akti država članica, osim onih koji su predviđeni članom 10, kojima se zabranjuje proizvodnja, uvoz, trgovina ili upotreba proizvoda, ili kojima se zabranjuje pružanje ili korišćenje usluga, ili osnivanje pružaoca usluga.

De facto tehnički propisi uključuju:

- zakone, druge propise ili upravne akte države članice, koji se pozivaju bilo na tehničke specifikacije ili druge zahteve ili na pravila za usluge, bilo na pravila struke ili pravila dobre prakse koji se dalje pozivaju na tehničke specifikacije ili na druge zahteve ili pravila za usluge, a usklađenost sa ovim poslednjim stvara prepostavku o usaglašenosti s obavezama koje proizilaze iz gore navedenih zakona, drugih propisa ili upravnih akata,
- dobrovoljne sporazume, kojima je državni organ ugovorna strana, a koji u opštem interesu obezbeđuju usklađenost sa tehničkim specifikacijama ili drugim zahtevima ili sa pravilima za usluge, izuzev specifikacije za konkurs javne nabavke,
- tehničke specifikacije ili druge zahteve ili pravila za usluge koji su povezani s fiskalnim ili finansijskim merama koje utiču na upotrebu proizvoda ili korišćenje usluga putem podsticanja na usklađivanje s tim tehničkim specifikacijama ili drugim zahtevima ili pravilima o uslugama; tehničke specifikacije ili

drugi zahtevi ili pravila za uslugama koji su povezani s nacionalnim sistemima socijalnog osiguranja nisu uključeni.

Ovo obuhvata tehničke propise donete od strane nadležnih organa koje imenuju države članice, a koji se pojavljuju na listi koju Komisija treba da sastavi do 5. avgusta 1999. godine u okviru rada Komiteta iz člana 5.

Isti postupak se koristiti pri menjanju i dopunjavanju ove liste;

12. „nacrt tehničkog propisa”: tekst tehničke specifikacije ili drugog zahteva, ili pravila za usluge, uključujući upravne akte, uobličen sa ciljem propisivanja ili usvajanja kao tehničkog propisa, odnosno tekst u pripremnoj fazi koji se još uvek može menjati i dopunjavati.

Ova direktiva se ne primenjuje na one mere koje države članice prema Ugovoru smatraju potrebnim za zaštitu ljudi, posebno radnika, pri upotrebi proizvoda, pod uslovom da te mere ne utiču na proizvode.

Član 2.

1. Komisija, organizacije i tela za standardizaciju koji se pominju u Aneksu I i II se informišu o novim predmetima rada za koja su se opredelila nacionalna tela navedena u Aneksu II, time što ih uključuju u svoj program donošenja standarda bilo radi pripreme novog, bilo radi izmene postojećeg standarda, osim ako je reč o identičnom ili ekvivalentnom prihvatanju međunarodnog ili evropskog standarda.

2. Informacije iz stava 1 posebno ukazuju na to da li će standard o kojem je reč:

- nastati prihvatanjem nekog međunarodnog standarda sa kojim nije ekvivalentan,
- biti novi nacionalni standard, ili
- biti izmenjeni nacionalni standard.

Nakon savetovanja sa Komitetom iz člana 5 Komisija može propisati pravila za objedinjeno predstavljanje ovih informacija, kao i plan i kriterijume koji regulišu predstavljanje ovih informacija, kako bi olakšali njihovo vrednovanje.

3. Komisija može zatražiti da joj se program donošenja standarda dostavi u celini ili delimično.

Komisija obezbeđuje dostupnost ovih podataka državama članicama u obliku koji omogućuje ocenjivanje i poređenje različitih programa.

4. Kada je potrebno, Komisija menja i dopunjuje Aneks II na osnovu prispelih obaveštenja iz država članica.

5. Na osnovu predloga Komisije, Savet odlučuje o bilo kojoj izmeni i dopuni Aneksa I.

Član 3.

Svi nacrti standarda se, na zahtev, šalju organizacijama i telima za standardizaciju iz Aneksa I i II i Komisiji; telo koje je poslalo nacrt standarda obaveštava Komisiju, organizacije i tela za standardizaciju o svim sprovedenim aktivnostima na osnovu primljenih komentara na nacrte.

Član 4.

1. Države članice preuzimaju sve neophodne korake kako bi obezbedile da njihova tela za standardizaciju:

- dostavljaju informacije u skladu sa članom 2 i 3,
- čine dostupnim nacrte standarda tako da se komentari mogu prikupiti i od zainteresovanih strana iz drugih država članica,
- dozvoljavaju drugim telima iz Aneksa II da na aktivan ili pasivan način (slanjem posmatrača) učestvuju u planiranim aktivnostima,

- ne osporavaju da se predmet iz programa rada razmatra na evropskom nivou u skladu sa pravilima evropskih organizacija za standardizaciju i ne preduzimaju nikakve mere koje bi mogle u tom smislu na bilo koji način prejudicirati odluku.

2. Države članice se posebno uzdržavaju od svakog priznavanja, odobravanja ili upotrebe pozivanjem na nacionalni standard koji je donet u suprotnosti sa članovima 2 i 3 i stava 1 ovog člana.

Član 5.

Osniva se stalni Komitet i čine ga predstavnici imenovani od država članica, koji mogu zatražiti pomoć eksperata ili savetnika; predsedavajući je predstavnik Komisije.

Komitet propisuje Poslovnik o radu.

Član 6.

1. Komitet se sastaje najmanje dva puta godišnje sa predstavnicima organizacija i tela za standardizaciju iz Aneksa I i II.

Komitet se sastaje u posebnom sastavu kako bi razmatrao pitanja koja se odnose na usluge Informatičkog društva.

2. Komisija podnosi Komitetu izveštaj o implementaciji i primeni procedura utvrđenih ovom Direktivom, i iznosi predloge sa ciljem uklanjanja postojećih i mogućih prepreka u trgovini.

3. Komitet daje svoje mišljenje o obaveštenjima i predlozima iz stava 2 i s tim u vezi može, naročito, predložiti da Komisija:

- zahteva od evropskih organizacija za standardizaciju da izradi evropski standard u određenom roku,
- omogući kada je neophodno, u cilju izbegavanja rizika stvaranja prepreka u trgovini,
- da države članice u pitanju prevashodno međusobno odluče o odgovarajućim merama,
- preduzme sve odgovarajuće mere,
- odredi područja gde je neophodno usklađivanje i, po potrebi, izvrši odgovarajuće usklađivanje u datom sektoru.

4. Komisija se mora savetovati sa Komitetom:

- a) pre svake izmene i dopune liste iz Aneksa I i II (član 2 (1));
- b) pri izradi pravila za objedinjeno predstavljanje informacija, i plana i kriterijuma za predstavljanje programa za donošenje standarda (član 2 (2));
- c) kada odlučuje o postojećem sistemu u kojem na bilo koji način razmena informacija koja je utvrđena ovom Direktivom može biti ugrožena ili izmenjena;
- d) prilikom preispitivanja funkcionisanja sistema utvrđenog ovom direktivom;
- e) na zahtev organizacija za standardizaciju navedenih u tački 3 stav 3.

5. Komisija se može savetovati sa Komitetom o svakom primljenom preliminarnom nacrtu tehničkog propisa.

6. Na zahtev predsednika Komiteta ili države članice, Komitetu se može podneti bilo koje pitanje u vezi sa primenom ove direktive.

7. Rad Komiteta i informacije koje se podnose su poverljive.

Međutim, Komitet i organi država članica mogu, pod uslovom da su preuzete potrebne mere predostrožnosti, tražiti stručno mišljenje od fizičkog ili pravnog lica, uključujući i lica iz privatnog sektora.

8. Kada se radi o pravilima za usluge, Komisija i Komitet se mogu savetovati s fizičkim ili pravnim licima iz privrede ili nauke i kada je to moguće, s eminentnim telima koja mogu dati stručno mišljenje o

socijalnim i društvenim ciljevima i o posledicama svakog nacrtu pravila za usluge, i na njihov zahtev mogu sačiniti zabelešku o pruženim savetima.

Član 7.

1. Države članice preduzimaju sve odgovarajuće mere kako bi obezbedile da, tokom pripreme evropskog standarda iz prve alineje člana 6 (3) ili nakon njegovog odobravanja, njihova tela za standardizaciju ne preduzimaju bilo kakve aktivnosti koje bi mogle dovesti u pitanje planirano usklađivanje i, naročito, da ne objavljuju u predmetnoj oblasti novi ili revidirani nacionalni standard koji nije u potpunosti usklađen sa postojećim evropskim standardom.

2. Stav 1 ne primenjuje se na rad tela za standardizaciju preduzet na zahtev državnih organa za izradu tehničkih specifikacija ili standarda za odredene proizvode u svrhu donošenja tehničkog propisa za takve proizvode.

U skladu sa članom 8 (1), države članice dostavljaju Komisiji nacrte tehničkih propisa koji su pripremljeni na zahtev iz prethodnog podstava i navode razloge za njihovo donošenje.

Član 8.

1. Uzimajući u obzir član 10 države članice odmah dostavljaju Komisiji svaki nacrt tehničkog propisa osim u slučaju kada se tim propisom u potpunosti preuzima tekst međunarodnog ili evropskog standarda, kada su dovoljne informacije koje se odnose na taj standard; države članice moraju obrazložiti Komisiji razlog za donošenje tehničkog propisa, ukoliko oni ne proizlaze iz samog nacrtta.

Države članice, kada je to potrebno i ukoliko to prethodno nisu učinile, istovremeno dostavljaju tekst osnovnih zakonskih i podzakonskih odredbi koje su načelno i neposredno u vezi sa nacrtom tehničkog propisa, ako je poznavanje tog teksta neophodno da bi se ocenili efekti nacrtta tehničkog propisa.

Države članice ponovo dostavljaju nacrt, pod gore navedenim uslovima, ukoliko izmene nacrt tako da te izmene značajno utiču na područje primene, skraćuju prethodno predviđene rokove primene, dodaju ili pooštravaju specifikacije ili zahteve.

Kada se nacrtom naročito ograničava trgovina ili upotreba neke hemijske supstance, preparata ili proizvoda radi zaštite javnog zdravlja ili zaštite potrošača ili okoline, države članice dostavljaju ili apstrakt ili napomene o svim bitnim podacima koji se odnose na supstancu, preparat ili proizvod koji je u pitanju, kao i o poznatim i dostupnim substitutima, kada su takve informacije dostupne i, obaveštavaju o očekivanim uticajima tih mera na javno zdravje i zaštitu potrošača i okoline, zajedno sa adekvatnim analizama rizika sprovedenim u skladu sa opštim načelima procene rizika od hemijskih supstanci na koje se odnosi član 10 (4) Uredbe 93/793/EEZ¹⁷ u slučaju da se radi o postojećoj supstanci, ili član 3 (2) Direktive 67/548/EEZ¹⁸ u slučaju da se radi o novoj supstanci.

Komisija odmah obaveštava ostale države članice o nacrtu i svim dokumentima koji su joj dostavljeni; ona takođe, može poslati ovaj nacrt na mišljenje komitetu iz člana 5 i kada je potrebno, komitetu odgovornom za datu oblast.

U vezi sa tehničkim specifikacijama ili ostalim zahtevima ili pravilima za usluge iz treće alineje drugog podstava tačke 11 člana 1, komentari ili detaljna mišljenja Komisije ili država članica mogu se odnositi samo na aspekte koji mogu ometati trgovinu, ili, u pogledu pravila za usluge, slobodno kretanje usluga ili slobodno osnivanje uslužnih operatera, a ne fiskalne ili finansijske aspekte mere.

¹⁷ Uredba Saveta (EEZ) 793/93 od 23. marta 1993 o ocenjivanju i kontroli rizika postojećih materija (OJ L 84, 5.4.1993., STR.1)

¹⁸ Direktiva Saveta 67/548/EEZ od 27. juna 1967., o aproksimaciji zakona, uredbi i administrativnih odredbi koje se odnose na klasifikaciju, pakovanje i označavanje opasnih materija ('Sl. list OJ L 196, 16.8.1967, str. 1). Direktiva izmenjena i dopunjena Direktivom 92/32/EEZ, ('Sl. list OJ L 154, 5.6.1992, str.1).

2. Komisija i države članice mogu dati komentare državi članici koja je poslala nacrt tehničkog propisa; a država članica takve komentare uzima u obzir, što je više moguće, prilikom dalje pripreme tehničkog propisa.

3. Države članice bez odlaganja dostavljaju Komisiji konačan tekst tehničkog propisa.

4. Informacije prikupljene na osnovu ovog člana nisu poverljive osim na izričit zahtev države članice koja prijavljuje nacrt. Svaki takav zahtev mora biti obrazložen.

U takvim slučajevima, i ako se preduzmu potrebne mere opreza, Komitet iz člana 5. i nacionalni državni organi mogu zatražiti stručni savet od fizičkih ili pravnih lica u privatnom sektoru.

5. Kada nacrti tehničkih propisa predstavljaju deo mera koje se moraju dostaviti Komisiji u fazi pripreme nacrta u skladu sa drugim aktom Zajednice države članice mogu obaveštanje u smislu stava 1 obaviti po tom drugom aktu, pod uslovom da zvanično naznače da to obaveštenje predstavlja i obaveštenje u smislu ove direktive.

Izostanak reakcije Komisije na nacrt tehničkog propisa, prema ovoj direktivi, neće štetno uticati na bilo kakvu odluku koja bi se mogla doneti na osnovu drugih akata Zajednice.

Član 9.

1. Države članice odlažu usvajanje nacrta tehničkog propisa za tri meseca od dana kada Komisija primi obaveštenje iz člana 8(1).

2. Države članice odlažu:

- za četiri meseca donošenje tehničkog propisa u formi dobrovoljnog sporazuma u smislu značenja **druge alineje drugog podstava tačke 11, člana 1**
- za šest meseci usvajanje svakog drugog tehničkog propisa (**izuzev nacrta pravila o uslugama**) ne dovodeći u pitanje stavove 3, 4 i 5,
 - od dana kada Komisija primi obaveštenje iz člana 8 (1), ako Komisija ili druga država članica dostavi detaljno mišljenje, u roku 3 meseca od tog dana, o tome koliko bi predloženi propis mogao predstavljati prepreke za slobodno kretanje robe unutar unutrašnjeg tržišta;
 - za četiri meseca usvajanje svakog nacrta pravila za usluge, ne dovodeći u pitanje stavove 4 i 5 od dana kada Komisija primi obaveštenje iz člana 8 (1), u roku od 3 meseca od tog dana, ako Komisija ili druga država članica dostavi detaljno mišljenje o tome koliko bi predloženi propis mogao predstavljati prepreke za slobodno kretanje usluga ili za slobodno osnivanje uslužnih operatera u okviru unutrašnjeg tržišta.

Detaljna mišljenja Komisije ili država članica o nacrtu pravila za usluge, ne smeju uticati na mere kulturne javne politike, naročito na audiovizuelnom planu, koje države članice mogu usvajati u skladu sa pravom Zajednice, vodeći računa o svojoj jezičkoj različitosti, o svojim nacionalnim i regionalnim osobinama i o svom kulturnom nasleđu.

Država članica izveštava Komisiju o meraima koje planira da preduzme na osnovu tih detaljnih mišljenja. Komisija daje svoje mišljenje na predlog takvih mera.

Kada je reč o pravilima za usluge, država članica navodi, kada je to moguće, i razloge zbog kojih ne može uzeti u obzir pomenuta detaljna mišljenja.

3. Sa **izuzetkom nacrta pravila za usluge**, države članice odlažu usvajanje nacrta tehničkog propisa za 12 meseci od dana kada Komisija primi obaveštenje iz člana 8 (1) ako, u roku od 3 meseca od tog dana Komisija objavi svoju namenu da predloži ili doneše direktivu, uredbu ili odluku o tom pitanju u skladu sa članom 189. Ugovora.

4. Države članice odlažu donošenje nacrtta tehničkog propisa za 12 meseci od dana kada Komisija primi obaveštenje iz člana 8 (1) ako, u roku od 3 meseca od tog dana, Komisija objavi svoj nalaz da se nacrt tehničkog propisa odnosi na pitanje obuhvaćeno predlogom direktive, uredbe ili odluke prezentovanih Savetu u skladu sa članom 189 Ugovora.

5. Ako Savet zauzme zajednički stav za vreme perioda mirovanja iz stava 3 i 4 taj period, saglasno stavu 6 se produžuje na 18 meseci.

6. Obaveze iz stava 3, 4, i 5 prestaju:

- kad Komisija obavesti države članice da ona više ne namerava da predlaže ili donosi bilo koji obavezujući akt Zajednice,
- kada Komisija obavesti države članice o povlačenju svojih nacrtta ili predloga,
- kada su Komisija ili Savet usvojili bilo koji obavezujući akt Zajednice.

7. Stavovi od 1 do 5 ne primjenjuju se:

- Kada zbog hitnosti, prouzrokovne ozbiljnim i nepredvidivim okolnostima a radi zaštite javnog zdravlja ili bezbednosti, zaštite životinja i biljaka, **odnosno kada su u pitanju pravila za usluge, državna politika, pre svega zbog zaštite maloletnika**, država članica mora da pripremi tehničke propise u veoma kratkom roku kako bi ih donela i primenila, a bez bilo kakvih prethodnih konsultacija,
ili
- kada zbog hitnosti, prouzrokovane ozbiljnim okolnostima koje se odnose na zaštitu sigurnosti i nepovredivosti finansijskog sistema, prvenstveno na zaštitu depozitora, investitora i osiguranih osoba, država članica obavezna je da odmah doneše i primeni pravila o finansijskim uslugama.

Država članica navodi u obaveštenju iz člana 8 razloge hitnosti preduzetih mera. Komisija daje svoje mišljenje o obaveštenju, što je pre moguće. Ona preduzima odgovarajuće mere u slučajevima kršenja ove procedure. Komisija o ovome obaveštava Evropski parlament.

Član 10.

1. Članovi 8 i 9 ne primjenjuje se na one zakone, druge propise ili druge upravne akte država članica ili na dobrovoljne sporazume pomoću kojih države članice:

- uskladjuju svoje akte sa obavezujućim aktima Zajednice što rezultira donošenjem tehničkih specifikacija ili **pravila za usluge**,
- ispunjavaju obaveze prema međunarodnim sporazumima što rezultira donošenjem tehničkih specifikacija ili **pravila za usluge u Zajednici**;
- primjenjuju zaštitne klauzule iz obavezujućih akta Zajednice,
- primjenjuju član 8 (1) Direktive 92/59/EEZ¹⁹,
- ograničavaju se na sprovođenje presude Evropskog suda pravde,
- ograničavaju se na izmenu i dopunu tehničkog propisa u okviru značenja **tačke 11 člana I** ove Direktive, u skladu sa zahtevom Komisije, sa ciljem uklanjanja prepreka u trgovini ili **kada su u pitanju pravila za usluge, slobodnom kretanju usluga ili slobodnom osnivanju uslužnih operatera**.

2. Član 9. ne primjenjuje se na zakone, druge propise ili druge upravne akte država članica kojima se zabranjuje proizvodnja u meri u kojoj oni ne sprečavaju slobodno kretanje robe.

¹⁹ Direktiva Saveta 92/59/EEZ od 29. juna 1992 o opštoj bezbednosti proizvoda ('Sl. list OJ L 228. 11.8.1992., str. 24.).

3. Stavovi od 3 do 6 člana 9 ne primenjuju se na dobrovoljne sporazume navedene u drugoj alineji drugog podstava tačke 11 člana 1.

4. Član 9 ne primenjuje se na tehničke specifikacije ili druge zahteve ili pravila za usluge navedene u trećoj alineji drugog podstava tačke 11 člana 1.

Član 11.

Svake dve godine, Komisija izveštava Evropski parlament, Savet i Ekonomski i socijalni komitet o rezultatima primene ove Direktive. Liste predmeta rada na standardizaciji koje je Komisija poverila evropskim organizacijama za standardizaciju, u skladu sa ovom direktivom, kao i statistike o primljenim prijavama, objavljaju se svake godine u Službenom listu Evropskih zajednica.

U roku od dve godine računajući od 5. avgusta 1999.godine, Komisija mora podneti Evropskom parlamentu i Savetu ocenu primene Direktive 98/34/EZ naročito u pogledu tehnoloških i tržišnih razvoja usluga iz tačke 2 člana 1 U roku od tri godine od navedenog datuma, Komisija, ako je neophodno, predlaže Evropskom parlamentu i Savetu reviziju ove direktive.

U tom cilju, Komisija mora uzeti u obzir sva zapažanja koja joj države članice²⁰ mogu dostaviti.

Član 12.

Kada države članice donosu tehnički propis, on mora sadržati pozivanje na ovu direktivu ili mora biti propraćen takvim pozivanjem prilikom njegovog zvaničnog objavlјivanja. Način pozivanja utvrđuju države članice.

Član 13.

1. Direktive i odluke navedene u Aneksu III, deo A ovim su opozvane, ne dovodeći u pitanje obaveze država članica koje se odnose na rokove za preuzimanje direktiva navedenih u Aneksu III, deo B.

2. Pozivanja na opozvane directive i odluke moraju se tumačiti kao pozivanja na ovu direktivu i moraju se čitati u skladu sa korelacionom tabelom navedenom u Aneksu IV.

3. Države članice doneće propise i druga upravna akta neophodna za usklađivanje sa odredbama koje se odnose na usluge Informatičkog društva do 5. avgusta 1999. O tome moraju odmah obavestiti Komisiju.

Kad države članice doneše ove propise, moraju se pozivati na ovu Direktivu ili moraju biti propraćeni takvim pozivanjem prilikom njihovog zvaničnog objavlјivanja. Način pozivanja utvrđuju države članice.

4. Države članice dostavljaju Komisiji²¹ osnovne odredbe nacionalnog zakona koji donosu u oblasti regulisanoj Direktivom.

Član 14.

Direktiva 98/34/EZ stupa na snagu 20-tog dana od objavlјivanja u Službenom listu Evropske Unije.

²⁰ Poslednja dva stava ovog člana su preuzeta iz člana 3 Direktive 98/48/EZ i prilagođena.

²¹ Stavovi 3. i 4. ovog člana su preuzeti iz člana 2. Direktive 98/48/EZ i prilagođeni.

Direktiva 98/48/EZ stupa na snagu na dan njenog objavljivanja u Službenom listu Evropskih zajednica (objavljeno 5. avgusta 1998. godine)²²

Član 15.

Direktive 98/34/EZ i 98/48/EZ odnose se na države članice.

Sačinjeno u Luksemburgu, 22. juna 1998. godine,

Za Evropski parlament

Predsednik
J.M.Gil Pobles

Za Savet

Predsednik
J. Cunningham

Sačinjeno u Briselu, 20 jula 1998. godine,

Za Evropski parlament

J.M. Gil-Robles, predsednik

Za Savet

W. Molterer, predsednik

Aneks I EVROPSKE ORGANIZACIJE ZA STANDARDIZACIJU

Ankes II EVROPSKA TELA ZA STANDARDIZACIJU

ANEKS V.

Indikativna lista usluga koje nisu obuhvaćene drugim stavom tačke 2 člana 1.

1. Usluge koje se ne pružaju „na daljinu”:

Usluge koje se pružaju uz fizičku prisutnost pružaoca i primaoca, čak i ako se pri tom koriste elektronski uređaji:

- a) lekarski pregledi ili lečenje u zdravstvenoj ambulanti uz pomoć elektronske opreme, kada je pacijent prisutan;
- b) konsultovanje elektronskog kataloga u trgovini s korisnikom na licu mesta;

²² Ovaj stav je preuzet iz člana 4 Direktive 98/48/EZ.

- c) rezervacija avionskih karata u putničkoj agenciji u ličnom prisustvu korisnika, uz pomoć umreženih računara;
- d) elektronske igre koje su dostupne u video-igraonici u kojoj je korisnik prisutan.

2. Usluge koje se ne pružaju putem „elektronskih sredstava”:

- **Usluge materijalnog sadržaja, iako pružene putem elektronskog uređaja:**
 - a) automatski uređaji za izdavanje gotovine ili karata (novčanica, voznih karata);
 - b) naplaćivanje korištenja pristupa drumskim mrežama, parkiralištima, itd. čak i ako se koriste elektronski uređaji za kontrolu ulaza/izlaza kako bi se osiguralo propisno plaćanje,
- **Vanlinijske usluge: distribucija CD-romova ili softvera na disketama,**
- **Usluge koje se ne osiguravaju putem elektronskih sistema obrade/čuvanja:**
 - a) usluge gorovne telefonije;
 - b) usluge telefaksa/teleksa;
 - c) usluge pružene putem gorovne telefonije ili telefaksa;
 - d) konsultacije sa lekarom putem telefona/telefaksa;
 - e) konsultacije sa pravnikom putem telefona/telefaksa;
 - f) direktno kupovanje telefonom/telefaksom.

3. Usluge koje se ne pružaju „na pojedinačan zahtev primaoca usluga”

Usluge koje se pružaju putem prenosa podataka bez pojedinačnog zahteva za istovremeni prijem neograničenog broja pojedinačnih primaoca (od jednostrukog do višestrukog prenosa):

- a) usluge televizijskog emitovanja (uključujući usluge na paravideu, na zahtev), obuhvaćene tačkom (a) člana 1. Direktive 89/552/EEZ
- b) usluge radijskog emitovanja
- c) (televizijski) teletekst.

ANEKS VI.

Indikativna lista finansijskih usluga obuhvaćenih trećim stavom tačke 5

člana 1.

- investicione usluge,
- poslovne operacije osiguranja i reosiguranja,
- bankovne usluge,
- poslovne operacije koje se odnose na penzijske fondove,
- usluge u vezi sa poslovanjem fjučersima ili opcijama.

Takve usluge posebno uključuju:

- a) investicione usluge, koje se navode u Aneksu Direktive 93/22/EEZ²³; usluge obavljanja kolektivnih investicija,
- b) usluge obuhvaćene delatnostima koje podležu uzajamnom priznavanju, navedenom u Aneksu Direktive 89/646/EEZ²⁴,
- c) poslovne operacije koje su obuhvaćene poslovima osiguranja i reosiguranja, a koje se navode u:
 - Članu 1 Direktive 73/239/EEZ²⁵
 - Aneks Direktive 79/267/EEZ²⁶

²³ Sl. list OJ L 141, 11. juna 1993., str. 27.

²⁴ Sl. list OJ L 386, 30. decembra 1989., str. 1; Direktiva, izmenjena i dopunjena Direktivom 92/30/EEZ (Sl. list OJ L 110, 28. aprila 1992., str. 52).

²⁵ Sl. list OJ L 228, 16. avgusta 1973., str. 3; Direktiva, u obliku u kojem je posljednji put izmenjena i dopunjena Direktivom 92/49/EEZ (Sl. list OJ 228, 11. avgusta 1992., str. 1).

- Direktiva 64/225/EEZ²⁷
- Direktive 92/49/EEZ²⁸ i 92/96/EEZ²⁹

²⁶ Sl. list OJ L 63, 13. marta 1979., str. 1; Direktiva, u obliku u kojem je poslednji put izmenjena i dopunjena Direktivom 90/619/EEZ (Sl.list OJ L 330, 29. novembra 1990., str. 50).

²⁷ Sl. list OJ 56, 4. aprila 1964., str. 878/64; Direktiva, izmenjena i dopunjena Zakonom o pristupanju 1973.

²⁸ Sl. list OJ L 228, 11. avgusta 1992., str. 1.

²⁹ Sl. list OJ L 360, 9. decembra 1992., str 1.